

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 182/2011-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou H., spol. s r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. J. H., vedené pod sp. zn. Rvp 978/2011, sp. zn. Rvp 980/2011, sp. zn. Rvp 985/2011, sp. zn. Rvp 987/2011 a sp. zn. Rvp 989/2011 vo veci namietaného porušenia jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 CoE/395/2010-26 z 19. januára 2011, č. k. 2 CoE/122/2010-65 z 26. januára 2011, č. k. 14 CoE/393/2011-37 z 10. januára 2011, sp. zn. 41 CoE/119/2010 z 25. januára 2011 a č. k. 14 CoE/384/2010-56 z 19. januára 2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 978/2011, sp. zn. Rvp 980/2011, sp. zn. Rvp 985/2011, sp. zn. Rvp 987/2011 a sp. zn. Rvp 989/2011 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 978/2011.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 26. apríla 2011 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 CoE/395/2010-26 z 19. januára 2011, č. k. 2 CoE/122/2010-65 z 26. januára 2011, č. k. 14 CoE/393/2011-37 z 10. januára 2011, sp. zn. 41 CoE/119/2010 z 25. januára 2011 a č. k. 14 CoE/384/2010-56 z 19. januára 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere (ďalej len „zmluvy“) poskytla šiestim fyzickým osobám úvery v sume od 232,36 € do 663,88 €, ktoré spolu s ďalšími poplatkami boli dlžníci povinní vrátiť v desiatich mesačných splátkach (vec vedená pod sp. zn. Rvp 978/2011), v dvanástich mesačných splátkach (veci vedené pod sp. zn. Rvp 980/2011 a sp. zn. Rvp 987/2011), v troch mesačných splátkach (vec vedená pod sp. zn. Rvp 985/2011) a v deviatich mesačných splátkach (vec vedená pod sp. zn. Rvp 989/2011). Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci neuhradili niekoľko po sebe idúcich splátok, dostali sa do omeškania.

1. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 978/2011 sťažovateľka *„zahájil[a] rozhodcovské konanie pred rozhodcovským súdom zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom..., v súlade s rozhodcovskou dohodou uzatvorenou medzi sťažovateľ[kou] a dlžníkom“*. Dňa 4. júna 2009 sa rozhodcovský nález stal vykonateľným a 24. júna 2009

bol podaný návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného Okresným súdom Lučenec (ďalej len „okresný súd“) 8. decembra 2009 začal nútený výkon rozhodnutia. Okresný súd ex officio uznesením č. k. 8 Er/644/2009-24 z 15. októbra 2010 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka 8. novembra 2010 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 15 CoE/395/2010-26 z 19. januára 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne a právne správne.

2. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 980/2011 sťažovateľka „zahájil[a] rozhodcovské konanie pred rozhodcovským súdom zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom... v súlade s rozhodcovskou dohodou uzatvorenou medzi sťažovateľ[kou] a dlžníkom“. Dňa 19. júna 2008 sa rozhodcovský nález stal vykonateľným a 5. septembra 2008 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 23. októbra 2008 začal nútený výkon rozhodnutia. Okresný súd ex officio uznesením č. k. 6 Er/929/2008-51 z 20. októbra 2010 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka 8. novembra 2010 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 2 CoE/122/2010-65 z 26. januára 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne a právne správne.

3. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 985/2011 sťažovateľka „zahájil[a] rozhodcovské konanie pred rozhodcovským súdom zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom... v súlade s rozhodcovskou dohodou uzatvorenou medzi sťažovateľ[kou] a dlžníkom“. Dňa 18 júna 2009 sa rozhodcovský nález stal vykonateľným a 18. júla 2009 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 3. novembra 2007 začal nútený výkon rozhodnutia. Okresný súd ex officio uznesením č. k. 9 Er/808/2009-28 zo 14. októbra 2010 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka 2. novembra 2010 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 14 CoE/393/2011-37 z 10. januára 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne a právne správne.

4. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 987/2011 sťažovateľka „zahájil[a] rozhodcovské konanie pred rozhodcovským súdom zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom... v súlade s rozhodcovskou dohodou uzatvorenou medzi sťažovateľ[kou] a dlžníkom“. Dňa 23 júla 2009 sa rozhodcovský nález stal vykonateľným a 12. augusta 2009 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 17. februára 2010 začal nútený výkon rozhodnutia. Okresný súd ex officio uznesením č. k. 6 Er/891/2009-21 z 29. septembra 2009 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka 18. októbra 2010 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 41 CoE/119/2010 z 25. januára 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne a právne správne.

5. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 989/2011 sťažovateľka „zahájil[a] rozhodcovské konanie pred rozhodcovským súdom zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom... v súlade s rozhodcovskou dohodou uzatvorenou medzi sťažovateľ[kou] a dlžníkom“. Dňa 19 júla 2006 sa rozhodcovský nález stal vykonateľným a 17. septembra 2006 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 31. októbra 2006 začal nútený výkon rozhodnutia. Súdny exekútor podal 8. júla 2010 podnet na zastavenie exekúcie Okresný súd v nadväznosti na to uznesením č. k. 17 Er/678/2006-38 z 20. októbra 2009 exekúciu zastavil. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka 4. novembra 2010 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 14 CoE/384/2010-56 z 19. januára 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne a právne správne.

Sťažovateľka v sťažnostiach vedených pod sp. zn. Rvp 978/2011, sp. zn. Rvp 980/2011, sp. zn. Rvp 985/2011 a sp. zn. Rvp 987/2011 okrem iného, uvádza:

«... okresný súd vydal poverenie, t. j. riadne preskúmal exekučný titul pred vydaním poverenia na zahájenie exekúcie. Týmto svojím postupom okresným súd vytvoril sťažovateľ[ke] i povinnému právnou istotu a súčasne legitímne očakávanie sťažovateľ[ky]

užívať svoj majetok - pohľadávku posilnenú ochranou súdom v rámci dozoru nad núteným výkonom práva, tzv. exekúciou voči majetku povinného.

Následne okresný súd z vlastného podnetu, t. j. bez podnetu exekútora, sťažovateľ[ky] alebo povinného, zahájil konanie na zastavenie exekúcie, pričom pred zahájením tohto konania neposkytol priestor účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k zahájeniu konania o zastavení exekúcie.

Týmto postupom okresný súd porušil zákonom a ústavou garantovanú rovnosť strán, keďže zahájením konania z vlastného podnetu jednoznačne nahradil vôľu jedného z účastníkov exekúcie na úkor sťažovateľ[ky], ktor[á] zahájením konania stratil[a] právnu istotu a legitímne očakávanie užívať svoj majetok, nastolený vydaním poverenia na vykonanie exekúcie a následným zahájením núteného výkonu práva, tzv. exekúciou.

Z časového hľadiska okresný súd, ani krajský súd nijakým spôsobom nezdôvodnil aký verejný záujem povýšil nad verejný záujem dohľadu nad výkonom exekúcie a prečo práve v tomto okamžiku zahájil okresný súd konanie na zastavenie exekúcie, t. j. či v období od vydania poverenia na vykonanie exekúcie do zahájenia konania na zastavenie exekúcie sa zmenili akékoľvek zákonné alebo iné podmienky pre výkon tejto exekúcie a/alebo exekútor porušil akúkoľvek povinnosť uloženú mu exekučným poriadkom.

Domnievame sa, že cieľom oprávnenia súdu zahájiť konanie na zastavenie exekúcie bez návrhu vyplývajúce z príslušných ustanovení exekučného poriadku je chrániť verejný záujem ochraňujúci účastníkov exekúcie pred nezákonnou činnosťou exekútora v exekučnom konaní. Účelom tohto oprávnenia súdu zahájiť konanie na zastavenie exekúcie bez návrhu nemohlo byť oprávnenie takéhoto súdu nahradiť vôľu oprávneného alebo povinného v exekučnom konaní, keďže obe strany majú exekučným poriadkom garantované rovné postavenie, t. j. povinný mohol zahájiť toto konanie na zastavenie exekúcie na svoj návrh a nebolo potreba, aby súd konanie zahajoval bez návrhu.

V tomto prípade okresný súd, ani krajský súd neidentifikovali ochraňovaný verejný záujem, ktorý by bol akokoľvek nadradený verejnému záujmu zachovania rovnosti práv účastníkov v exekučnom konaní, čo spôsobuje protiprávnosť zahájenia konania súdom bez návrhu.

Ďalším porušením práva sťažovateľ[ky] okresným súdom a krajským súdom v priebehu konania na zastavenie exekúcie, vyplývajúce z odôvodnenia predmetných

rozhodnutí je vykonanie dokazovania zvláštneho podnetu a bez znalosti vôle účastníkov konania, a to opätovným preskúmaním exekučného titulu a súvisiacich dokladov najmä predmetnej zmluvy o úvere. V priebehu tohto konania súd nedal priestor na vyjadrenie účastníkom konania k vykonaným dôkazom, ani nedal možnosť navrhnúť nové dôkazy v tomto konaní, ktoré by zvrátili jeho rozhodnutie zastaviť exekúciu. Táto skutočnosť je významným porušením povinnosti súdu oboznámiť účastníkov konania o vykonaných dôkazoch a možnosti účastníkov sa k týmto vyjadriť alebo navrhnúť nové dôkazy...

Sťažovateľ[ka] má za to, že na základe zmluvy o úvere [jej] vznikol nárok na vrátenie peňažných prostriedkov osobou, ktorej úver] poskytl[la] Tento nárok nebol nikdy spochybnený, naopak posilnený ochranou v rámci exekučného konania pod dohľad súdu vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Sťažovateľ[ka] tak vlastnil[la] majetok („posession“ „bien“) v zmysle Protokolu 1 Dohovoru, nakoľko išlo o existujúce (reálne) právo (ktoré vzniklo na základe bilaterálneho právneho úkonu – zmluvy, ktorej platnosť nebola účastníkmi ani súdnym orgánom spochybnená) a dokonca realizoval[la] toto svoje právo pod dohľadom súdu. Ako Európsky súd pre ľudské práva uvádza inter alia v rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva Gasus Dossier und Fördertechnik, „pojem vlastníctvo má autonómny význam, ktorý sa neobmedzuje na vlastníctvo hmotných vecí (statkov), práva a záujmy predstavujúce aktíva môžu byť považované za vlastníctvo“. V prípade sťažovateľ[ky] nejde o žiadne fiktívne právo, ktorého existencia by mala byť určená dodatočne alebo existencia nároku by mohla byť spochybnená....

Podľa názoru sťažovateľ[ky] v posudzovanom prípade došlo k zásahu do jej[j] práva pokojne užívať majetok zo strany štátneho orgánu tým, že súd exekúciu zastavil, čím znemožnil nútený výkon práva, na ktorý sťažovateľ[ke] vznikol na základe zmluvy o úvere nárok a ktorý bol zabezpečený zákonom predvídaným exekučným titulom pod dohľadom súdu. Uvedený zásah do vlastníckych práv sťažovateľ[ky] nie je v súlade s požiadavkami Protokolu 1 Dohovoru druhej vety a predstavuje zásah do pokojného užívania majetku sťažovateľ[ky] resp. predstavuje de facto zbavenie vlastníctva. Zásah do práva pokojne užívať majetok musí spĺňať v zmysle Protokolu 1 Dohovoru a konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva 3 podmienky, a to aby i) bol zásah vykonaný vo verejnom záujme, ii) zásah bol primeraný sledovanému cieľu a iii) bol uskutočnený na základe zákona.»

Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 989/2011 sťažovateľka uviedla, že «Okresný súd z podnetu exekútora zahájil konanie na zastavenie exekúcie, pričom pred zahájením tohto konania neposkytol priestor účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k zahájeniu konania o zastavení exekúcie.

Okresný súd v priebehu konania na zastavenie exekúcie, ako vyplýva z odôvodnenia predmetného rozhodnutia opätovne preskúmal exekučný titul a súvisiace doklady najmä predmetnú zmluvu o úvere, t. j. vykonal dokazovanie. V priebehu tohto konania súd nedal priestor na vyjadrenie účastníkom konania k vykonaným dôkazom ani nedal možnosť navrhnúť nové dôkazy v tomto konaní, ktoré by zvrátili jeho rozhodnutie, t. j. vyhlásiť exekúciu za neprípustnú a následne zastaviť exekúciu. Táto skutočnosť je významným porušením povinnosti súdu oboznámiť účastníkov konania o vykonaných dôkazoch a možnosti účastníkov sa k týmto vyjadriť alebo navrhnúť nové dôkazy.

Dokonca samotné vykonanie dokazovania bez vyjadrenia účastníkov môže byť kontradiktórne k vôli týchto účastníkov, kedy napr. povinný si je vedomý a má záujem plniť si svoje povinnosti voči sťažovateľ[ke] formou núteného výkonu práva, t. j. exekúcie, ale súd týmto konaním na vyhlásenie exekúcie za neprípustné a následne zastavenie exekúcie bez návrhu a dokazovania toto právo bez znalosti vôle povinnému odoberie a exekúciu zastaví ako v tomto prípade pričom, ale povinnosť dlžníka plniť zostáva zachovaná spolu s povinnosťou hradiť príslušenstvo a istinu tejto pohľadávky, čím sa zvyšuje celkový záväzok povinného.

Na záver okresný súd a krajský súd svojím rozhodnutím zlomil právnu istotu účastníkov exekúcie, teda povinného a aj sťažovateľ[ky] aj ich oprávnené očakávanie užívať svoj majetok nastolený vydaním poverenia na vykonanie exekúcie bez splnenia zákonných povinností a porušením základných práv a slobôd ako sú popísané vyššie.

V nadväznosti na porušenie práva na spravodlivý proces krajský súd porušil svojím rozhodnutím právoplatne zastaviť exekučné konania voči povinnému aj práva sťažovateľ[ky] pokojne užívať svoj majetok...

Sťažovateľ[ka] má za to, že na základe zmluvy o úvere [jej] vznikol nárok na vrátenie peňažných prostriedkov osobou, ktorej úver poskytl[la]. Tento nárok nebol nikdy spochybnený, naopak posilnený ochranou v rámci exekučného konania pod dohľad súdu

vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Sťažovateľ[ka] tak vlastnil[la] majetok („possession“ „bien“) v zmysle Protokolu I Dohovoru, nakoľko išlo o existujúce (reálne) právo (ktoré vzniklo na základe bilaterálneho právneho úkonu – zmluvy, ktorej platnosť nebola účastníkmi ani súdnym orgánom spochybnená) a dokonca realizoval[la] toto svoje právo pod dohľadom súdu. Ako Európsky súd pre ľudské práva uvádza inter alia v rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva Gasus Dossier und Fördertechnik, „pojem vlastníctvo má autonómny význam, ktorý sa neobmedzuje na vlastníctvo hmotných vecí (statkov), práva a záujmy predstavujúce aktíva môžu byť považované za vlastníctvo“. V prípade sťažovateľ[ky] nejde o žiadne fiktívne právo, ktorého existencia by mala byť určená dodatočne alebo existencia nároku by mohla byť spochybnená...».

Sťažovateľka zastáva názor, že v posudzovaných prípadoch došlo k zásahu do jej práva pokojne užívať majetok zo strany štátneho orgánu tým, že okresný súd exekúciu zastavil, čím znemožnil nútený výkon práva, na ktorý jej vznikol na základe zmluvy o úvere nárok a ktorý bol zabezpečený predvídaným exekučným titulom pod dohľadom súdu.

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnostiach navrhuje, aby ústavný súd o nich rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej práva „na spravodlivý proces vyplývajúce z článku 6 ods. 1... dohovoru... a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu...“ napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší napadnuté uznesenia, veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola

vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Sťažovateľka v sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy adresovaných ústavnému súdu vyjadruje svoje výhrady proti uzneseniam krajského súdu č. k. 15 CoE/395/2010-26 z 19. januára 2011, č. k. 2 CoE/122/2010-65 z 26. januára 2011, č. k. 14 CoE/393/2011-37 z 10. januára 2011, sp. zn. 41 CoE/119/2010 z 25. januára 2011 a č. k. 14 CoE/384/2010-567 z 19. januára 2011, ktorými podľa jej názoru došlo k neprípustnému zásahu do jej práva na spravodlivé súdne konanie tým, že krajský súd verifikoval zastavenie už prebiehajúceho exekučného konania bez tohto, aby sa mala možnosť k tomu vyjadriť, čím súčasne malo

dôjsť aj k neprípustnému zásahu do jej práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže v dôsledku zastavenia exekučných konaní malo byť z exekúcie oprávnenej sťažovateľke upreté právo na vrátenie majetku od povinných.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 978/2011, sp. zn. Rvp 980/2011, sp. zn. Rvp 985/2011, sp. zn. Rvp 987/2011 a sp. zn. Rvp 989/2011, z ktorých vyplýva ich právna a skutkovú súvislosť a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Ústavný súd v danom prípade považoval za potrebné zaujať stanovisko k zásadnému právnomu problému nastolenému v sťažnostiach sťažovateľky, ktorý spočíva v tom, či krajský súd rozhodujúci v rámci exekučného konania o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktorým bola exekúcia zastavená, má (obdobne ako prvostupňový súd) právomoc skúmať v tomto štádiu konania prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu (v okolnostiach namietaných prípadov rozhodcovský rozsudok alebo notársku zápisnicu).

Podľa § 58 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení

d'alších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekúciu možno zastaviť na návrh alebo aj bez návrhu. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku), upravuje Exekučný poriadok podrobne, ustanovenie okamihu, kedy tak má alebo môže urobiť, nie je explicitne ustanovený. Z uvedeného možno vyvodit' záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. To znamená, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať.

II.2.1 Sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 978/2011

Krajský súd uznesením č. k. 15 CoE/395/2010-26 z 19. januára 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 8 Er/644/2009-24 z 15. októbra 2010, ktorým tento vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju ako vecne a právne správne v súlade s § 219 ods. 2 OSP na základe skutočnosti, že *„ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej, a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste.*

Odvolačí súd ďalej poukazuje na to, že rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul, napriek jej formálnemu vymedzeniu nesleduje zachovanie rovnováhy medzi zmluvnými stranami, ktorá skutočnosť je nesporne v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ aj s ohľadom na vzdialenosť od miesta konania, ako aj s ohľadom na jeho majetkové pomery, nemá reálnu možnosť proti návrhu navrhovateľa sa brániť a zúčastniť sa konania na rozhodcovskom, resp. všeobecnom súde. Spotrebiteľ nemal ani zákonnú možnosť v prípade podania žaloby voči nemu na rozhodcovskom súde navrhovateľom, domôcť sa práva v konaní na súde v mieste jeho bydliska v občianskom súdnom konaní. Podpisom zmluvy, ktorej obsahom bolo aj dojednanie rozhodcovskej doložky v naznačenom znení sa dopredu reálne vzdal práva na účinnú právnu obranu.

Na prvostupňových súdoch v obvode Krajského súdu v Banskej Bystrici, a rovnako aj na Krajskom súde v Banskej Bystrici, bol zaznamenaný vysoký nápad vecí s obdobnými, ak nie rovnakými podmienkami, kde je titulom rozhodcovský rozsudok, a vo všeobecných obchodných podmienkach je dojednaná rozhodcovská doložka. Odvolací súd chce teda poukázať na nekalosť rozhodcovskej doložky prikazujúcej podrobiť sa spotrebiteľovi rozhodcovskému konaniu aj bez záveru o neprijateľnosti ďalších zmluvných podmienok, pričom ich existencia umocňuje záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky.

Odvolací súd zdôrazňuje skutočnosť, že rozhodcovský súd rozsudok vôbec neskúmal vec z hľadiska spotrebiteľského práva. Rozhodnutie rozhodcu preberá formálne argumenty žalujúcej strany a nevysporiadal sa s vylúčením inštitútov zameraných na ochranu spotrebiteľa, a tým vlastne porušil kogentné predpisy určené na ochranu spotrebiteľa. Klausula o aplikácii Obchodného zákonníka podľa § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka alebo tzv. úver ako absolútny obchod, pritom nie je žiadnou prekážkou na aplikáciu všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, medzi ktoré patria aj ust. § 52 a nasl. týkajúce sa ochrany spotrebiteľa vychádzajúc zo subsidiarity Občianskeho zákonníka.

Odvolanie oprávneného nebolo dôvodné. Rozhodcovská doložka v zmluve o úvere bola už v čase jej uzatvárania nepriateľnou zmluvnou podmienkou, a preto bola od počiatku neplatná v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu exekučný titul vydaný v rozhodcovskom konaní nemôže v danej veci byť zákonným podkladom na vykonanie exekúcie. Keďže ani ostatné odvolacie námietky oprávneného neboli opodstatnené, okresný súd správne exekúcie vyhlásil za neprípustnú zastavil. “.

II.2.2 Sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 980/2011

Krajský súd uznesením č. k. 2 CoE/122/2010-65 z 26. januára 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 6 Er/929/2008-51 z 20. októbra 2010, ktorým tento vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju ako vecne a právne správne v súlade s § 219 ods. 2 OSP okrem iného na základe skutočnosti, že „Predmetná zmluva o úvere ako neoddeliteľná súčasť exekučného titulu obsahuje podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Takouto podmienkou je rozhodcovská doložka, ktorú exekučný súd správne vyhodnotil ako nepriateľnú a ako takú od počiatku neplatnú v zmysle § 53 ods. 4 OZ účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Praktickým dôsledkom

ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Exekučný súd preto správne konštatoval, že napriek formálnemu zneniu rozhodcovskej doložky reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami a to v neprospech spotrebiteľa (dlžníka). Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, obsahom ktorej je aj takáto doložka, reálne vopred vzdal práva na účinnú procesnú obranu, čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľným javom – podmienkou. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná, napĺňa podmienku uvedenú v bode 1 písm. q/ Prílohy Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 v tom zmysle, že rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy, čo je neprijateľné.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti potom aj rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom je exekučný titul, sa uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán (v zmysle výkladu Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993), rozhodcovská doložka obsiahnutá v zmluve o úvere bola v čase jej uzatvárania nepriateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 OZ a ako taká bola už od počiatku neplatnou podľa § 53 ods. 4 OZ účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, a preto rozhodcovský rozsudok vydaný v takomto konaní nemôže byť spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie.“.

II.2.3 Sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 985/2011

Krajský súd uznesením č. k. 14 CoE/393/2011-37 z 10. januára 2011, potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 9 Er/808/2009-28 zo 14. októbra 2010, ktorým tento vyhlásil exekúciu za neprípustnú a následne ju zastavil ako vecne a právne správne v súlade s § 219 ods. 2 OSP okrem iného na základe skutočnosti, že «Z predloženej zmluvy o úvere odvolací súd mal možnosť zistiť, že sa v predmetnej veci nejedná o spotrebiteľský úver, pretože nie sú naplnené zákonné znaky spotrebiteľského úveru vyplývajúce z ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na to, aby sa vzťah medzi veriteľom a dlžníkom podriadil právnemu režimu tohto zákona. Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f/ sa zákon nevzťahuje na zmluvy, na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi

splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov. Zo Zmluvy o úvere č. 6561030 zo dňa 23. 06. 2008 je však zrejmé, že táto zákonná podmienka v danom prípade naplnená nie je, pretože poskytnutý úver spolu s príslušenstvom sa dlžník zaviazal zaplatiť v 3 mesačných splátkach. Avšak aj napriek tomu, že súd nesprávne aplikoval konkrétne zákonné ustanovenie, toto pochybenie nemá vplyv na vecnú správnosť odvolaním napadnutého uznesenia. Aj keď sa nejedná o spotrebiteľský úver, ide o spotrebiteľský vzťah a to vzhľadom na zákonné kritériá obsiahnutá v § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka, pretože *lex generalis* spotrebiteľa definuje odlišne od ustanovenia § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľskom úvere. Podľa ustanovenia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti; teda je možné konštatovať, že právna úprava spotrebiteľskej zmluvy obsiahnutá v Občianskom zákonníku definuje pojem „spotrebiteľ“ podstatne širšie oproti legálnej definícii tohto subjektu v *lex specialis* – konkrétne ustanovenia § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko nebolo preukázané, že dlžník – povinný je podnikateľským subjektom a v danej veci pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, je možné vzhľadom na všetky zákonné kritériá považovať aj daný zmluvný vzťah medzi dodávateľom – oprávneným a spotrebiteľom – dlžníkom za spotrebiteľský vzťah v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a následne potom aj podriaďiť ho právnomu režimu tejto normy upravujúcej problematiku spotrebiteľských zmlúv a spotrebiteľských vzťahov. Odvolací súd tento právny záver vyvodzuje z označenia dlžníka v zmluve o úvere identifikačnými znakmi pre fyzické osoby – nepodnikateľa, pričom zmluva o úvere priamo v predtlačí ponúka možnosť označenia dlžníka identifikačnými znakmi vyžadovanými Obchodným zákonníkom a Zákonom o živnostenskom podnikaní typickými pre podnikateľa – a to obchodným menom, sídlom či miestom podnikania a identifikačným číslom, číslom zápisu v obchodnom registri či číslom živnostenskej registrácie, alebo iného oprávnenia na výkon podnikateľskej činnosti. Pokiaľ dlžník takto označený nebol, naopak identifikovaný v zmluve o úvere je menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu, je zrejmé, že ide o fyzickú osobu nekonajúcu pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a sú tak naplnené zákonné kritériá spotrebiteľskej zmluvy podľa

Občianskeho zákonníka bez ohľadu na to, že zmluva o úvere bola uzatvorená podľa ustanovenia § 197 a nasl. Obchodného zákonníka.

Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 17 Všeobecných podmienok poskytovania úveru, správne súd právne posúdil ako neprijateľnú, a tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Odvolací súd navyše zastáva názor, že už samotná forma, v akej sú Zmluvné dojednania napísané – a to drobulinkým, ťažko čitateľným husto popísaným textom, už sama osebe podstatne sťažuje riadne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Spornosť vo vyvážení vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v predtlačí Všeobecných obchodných podmienok v rozhodcovskej doložke je vopred určený konkrétne jediný rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený v rozhodcovskom konaní spory vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Vzhľadom na všetky uvedené výhrady potom správne exekučný súd rozhodcovskú doložku právne posúdil ako neprijateľnú, a s poukazom na ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať. Absencia exekučného titulu má za následok nutnosť nezákonne vedenú exekúciu po jej vyhlásení za neprípustnú, s poukazom na ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, aj bez návrhu zastaviť.».

II.2.4 Sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 987/2011

Krajský súd uznesením sp. zn. 41 CoE/119/2010 z 25. januára 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 6 Er/891/2009-21 z 29. septembra 2010, ktorým tento

vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju ako vecne a právne správne v súlade s § 219 ods. 1 OSP okrem iného na základe skutočnosti, že „Podľa článku 3 bod 1 Smernice rady 93/13/EH5 z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Odvolaací súd po preskúmaní veci zistil, že zmluva o úvere zo dňa 09. 09. 2008, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul, obsahuje podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Takouto podmienkou je rozhodcovská doložka, ktorú okresný súd správne vyhodnotil ako neplatnú. V danom prípade rozhodcovská doložka je súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere, kde v článku 17 si zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a. s. so sídlom... (ďalej len „rozhodcovský súd“), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/3963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípady, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Rozhodcovská doložka nie je v zmluve dojednaná individuálne, čo vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako súčasť formulárovej zmluvy o úvere, pritom takto dohodnutá rozhodcovská doložka tak, ako je dojednaná, doslovnému zneniu ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neodporuje. Ale dôsledkom takto dojednanej rozhodcovskej doložky je, že oprávnený si ju dohodol sám pre seba, čím uvedené

ustanovenie obchádza Z uvedeného vyplýva, že takto dojednanou rozhodcovskou doložkou došlo k naručeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa. Podpisom tejto zmluvy sa spotrebiteľ vopred vzdal práva mi účinnú procesnú ochranu, či už z nevedomosti alebo nemožnosti ovplyvniť obsah zmluvy, čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľnou podmienkou. Takto dojednaná rozhodcovská doložka je podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná, pričom toto ustanovenie je v súlade so smernicou Rady č. 93/13/EHS o ochrane spotrebiteľov z 05. 04. 1993. “.

II.2.5 Sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 989/2011

Krajský súd uznesením č. k. 14 CoE/384/2010-56 z 19. januára 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 17 Er/678/2006-38 z 20. októbra 2010, ktorým tento vyhlásil exekúciu za neprípustnú a následne ju zastavil ako vecne a právne správne v súlade s § 219 ods. 1 a 2 OSP okrem iného na základe skutočnosti, že „*Súd prvého stupňa vzhľadom na vykonané dokazovanie - oboznámiac sa s obsahom Zmluvy o úvere č. 6460493 zo dňa 22. 11. 2005, ako aj Všeobecných podmienok poskytovania úveru, obsahom ktorých je aj rozhodcovská doložka - vec správne právne posúdil, keď vychádzal pri rozhodovaní ako z relevantnej skutočnosti, že daný zmluvný vzťah medzi veriteľom a dlžníkom je nutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah a následne aj pomerne obširne, vychádzajúc z príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka, v nadväznosti na články smernice Rady 93/13/EHS a prílohy danej smernice, svoje rozhodnutie zdôvodnil. Odvolací súd poznamenáva, že vyslovené stanovisko je plne konformné a v súlade s početnou judikatúrou Súdneho dvora ES (napr. C-240/98 až C-244/98, C-473/00, C-168/0S, C-243/08, C-40/08, C-227/08) dotýkajúcou sa problematiky spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa.*

Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 17 Všeobecných podmienok poskytovania úveru, správne súd právne posúdil ako neprijateľnú, a tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Odvolací súd navyše zastáva názor, že už samotná forma,

v akej sú Zmluvné dojednania napísané - a to drobným, ťažko čitateľným husto popísaným textom - už sama osebe podstatne sťažuje riadne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Spornosť vo vyvážení vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v predtlačí Všeobecných podmienok v rozhodcovskej doložke je vopred určený konkrétny jediný rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený v rozhodcovskom konaní spory vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Vzhľadom na všetky uvedené výhrady potom správne exekučný súd rozhodcovskú doložku právne posúdil ako neprijateľnú, a s poukazom na ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

Z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky potom aj ďalšie konštatované vady exekučného titulu - a to, že rozhodcovský súd priznal veriteľovi nárok v rozpore so zákonom a v rozpore s dobrými mravmi, a zo pokiaľ ide o priznané úroky, poplatky a neprimerane vysoké sankcie z poskytnutého úveru - už vyznejú len ako dôvody navyše podporujúce správnosť záveru o vadách brániacich vykonaniu exekúcie a ktoré majú za následok nutnosť nezákonne vedenú exekúciu s poukazom na ustanovenie § 45 ods. 1 písm. c/ a § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní v spojení s ustanovením § 57 ods. 2 Exekučného poriadku aj bez návrhu zastaviť.“.

Ústavný súd v nadväznosti na citované relevantné časti odôvodnení napadnutých uznesení poukazuje aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý v rozsudku sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 2007 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej.

Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.“

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenia krajského súdu nezasahujú neprípustným spôsobom do práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právo na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutých uznesení krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Exekučného poriadku, zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení platnom v relevantnom čase, zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov a Občianskeho zákonníka podstatne pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné.

V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s napadnutými rozhodnutiami krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

II.3 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

V súvislosti s namietaným porušením práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosedné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 dohovoru. Keďže ústavný súd nezistil porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ

rozhodnutí všeobecných soudů a jeho subsumpcia pod příslušné právní normy (obdobně např. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).

Ústavní soud navíc po prozkoumání napadnutých usnesení krajského soudu dospěl k závěru, že z jejich odůvodnění nemožno vyvodit nic, čo by signalizovalo, že nimi došlo k nepřipustnému zásahu do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže krajský soud v posudzovaných prípadoch ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval příslušné právní normy a rozhodol v zmysle ustálenej judikatúry formulovanej najvyšším súdom.

Ústavní soud konstatuje, že z tohto dôvodu neexistuje taká příčinná súvislosť medzi napadnutými usneseniami krajského soudu a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie tohto práva po prijatí sťažností na ďalšie konanie. Preto ústavní soud pri predbežnom prerokovaní sťažnosti aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnóm súde.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ak celok, ústavní soud už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2011